

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Donos Aliona,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Cernogal Vasile XXXXX, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.06.2021 – 18.10.2021;

Instanța de apel: 14.12.2021 – 01.02.2022;

Instanța de recurs: 28.07.2022 – 20.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 18 octombrie 2021, Cernogal Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus ca executarea pedepsei să fie calculată din ziua pronunțării sentinței - 18 octombrie 2021.

În baza art. 88 Cod penal s-a dispus a include în termenul de pedeapsă timpul aflării în arest preventiv începând cu 12 martie 2021 până la 18 octombrie 2021 inclusiv.

A fost menținută măsura preventivă- arestul preventiv, în privința inculpatului Cernogal Vasile până la intrarea sentinței în vigoare.

S-a dispus a fi încasat de la Cernogal Vasile în beneficiul statului, cheltuielile judiciare privind efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 1 398, 00 (una mie trei sute nouăzeci și opt, 00) lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Cernogal Vasile, începând cu o zi nestabilită a anului 2016 și până în una din zilele lunii ianuarie 2021, acționând în scopul satisfacerii poftei sale sexuale în formă perversă, având-o la îngrijire și educare pe fiica sa minoră XXXXXX a.n. xxxx,*

cunoscând cu certitudine că ultima nu a atins vârsta de 14 ani, aflându-se de fiecare dată împreună cu ea la domiciliul din satul Xxxxx, raionul xxxx, prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra din cauza vârstei fragede, și-a satisfăcut de mai multe ori pofta sexuală în formă perversă, prin introducerea organului său genital în cavitatea ei bucală. Astfel, prin acțiunile lui ilegale, părții vătămate minore XXXXXX, i-a fost cauzată suferință psihică și fizică.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Cernogal Vasile a comis infracțiunea prevăzută de **art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal** conform semnelor calificative – *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra persoanei despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani și care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului cu caracter pornografic, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorului în Procuratura r. Sîngerei, Ceaica Dumitru, prin care a solicitat casarea sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care Cernogal Vasile să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal, cu stabilirea în baza acestei norme a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 20 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, în rest sentința să fie menținută fără modificări;

- avocatul Negru Elena în numele inculpatului Cernogal Vasile, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri privind achitarea lui Cernogal Vasile.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- la emiterea sentinței, instanța de judecată n-a ținut cont în de ajuns de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale stabilite de Codul penal, în special de gradul de pericol social al infracțiunii comise, care se referă la categoria infracțiunilor privind viața sexuală, care în sine prezintă un pericol social sporit;

- pedeapsa aplicată lui Cernogal Vasile nu va asigura scopul pedepsei penale, și anume reeducarea inculpatului, restabilirea ordinii de drept și nu poate fi justificată cu nimic, deoarece instanța în motivarea sentinței și la aprecierea măsurii de pedeapsă, nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, care pune în sarcina instanței de a lua în considerație caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de circumstanțele cauzei, care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului;

- aplicarea pedepsei prea blânde în privința inculpatului Cernogal Vasile în raport cu faptele comise, nu-și realizează scopul corectării și reeducării inculpatului;

- la stabilirea pedepsei este necesar de luat în considerație personalitatea

inculpatului, consecințele crimei, pericolul social și rezonanța sporită al actului infracțional comis, atitudinea inculpatului față de cele comise - lipsa căinței;

- avînd în vedere circumstanțele particulare ale acestui caz, cînd a existat un dezechilibru semnificativ de forțe, accentuat de faptul că inculpatul a acționat în sensul satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă cu persoane despre care se cunoștea cu certitudine că nu au împlinit vârsta de 14 ani, mai mult ca atît acesta este propriul său copil, este necesară aplicarea unei sancțiuni corecte și echitabile, proporțional faptelor comise, care să fie în măsură să descurajeze comiterea unor infracțiuni similare pe viitor;

- examinînd circumstanțele invocate de către instanță în coroborare cu normele juridice relevante cazului, se constată că aplicarea pedepsei prea blînde în privința inculpatului Cernogal Vasile, ar atrage după sine neasigurarea scopului pedepsei penale, și anume reeducarea inculpatului, restabilirea ordinii de drept, ba din contra într-un mod tăcit va favoriza condamnatul să comită fapte analogice pe viitor, conștientizînd că rezultat al comiterii lor, în limite legale, nu survine o pedeapsă aspră care să-l limiteze în drepturi, sau să atragă după sine alte consecințe grave.

3.2 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- în cadrul ședinței de judecată Cernogal Vasile vina în cele incriminate nu a recunoscut și a declarat instanței, că în anul 2016 soția a plecat peste hotarele țării în Italia, iar copiii au rămas cu el. Nu este de acord cu cele declarate de XXXXXXX și nu cunoaște cine și ce a determinat-o să povestească că ar fi fost abuzată sexual de el. A mai declarat că nu dorește rău familiei sale. A menționat că nu-și amintește de declarațiile oferite în cadrul urmăririi penale. Recunoaște că în anul 2017 a rugat-o pe fiica sa XXXXXXX să îi facă masaj pe spate. Consideră că cineva o îndrumă să ofere aceste declarații mincinoase;

- analizînd conținutul sentinței în raport cu circumstanțele cauzei și probele administrate pe dosar, se deduce caracterul arbitrar, neîntemeiat și ilegal al actelor judecătorești, caracter ce derivă din examinarea superficială a cauzei penale și aprecierea similară a probelor;

- atît în cadrul urmăririi penale, cît și în ședințele de judecată acuzatorul de stat nu a adus careva probe certe, concrete, ce ar confirma învinuirea adusă inculpatului. Or, în acțiunile învinuitului Cernogal Vasile nu s-au constatat și demonstrat elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal;

- dispozitivul sentinței se contrazice cu motivarea acesteia.

- martorul Cernogal Eugenia a comunicat în ședința de judecată că soțul Cernogal Vasile nu avea un comportament agresiv cu copiii. Nu a observat ca el să aplice forța fizică asupra lor nici în direcția lui XXXXXXX, se comporta amabil cu ea și nu-i vine a crede de toate cele întîmplate;

- nici un martor nu a menționat faptul că în acțiunile învinuitului au fost

prezente acțiuni ce califică faptele lui Cernogal Vasile conform învinuirii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022 au fost respinse ca nefondate, apelul procurorului în Procuratura r. Sîngerei Dumitru Ceaica și apelul avocatului Elena Negru în numele inculpatului Cernogal Vasile și menținută sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 18 octombrie 2021 fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că în ședința instanței de apel, partea apărării, care cerea achitarea inculpatului, deși consideră că inculpatul este nevinovat și pun la îndoială veridicitatea declarațiilor părții vătămate și a martorilor, însă nu a solicitat reluarea cercetării judecătorești, audierea părții vătămate și martorilor în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță și cercetarea suplimentară a probelor prezente la materialele cauzei.

Instanța de apel a concluzionat că partea apărării a fost de acord cu declarațiile părții vătămate și martorilor, precum și cu probele prezentate de partea acuzării în ședința instanței de fond, în baza cărora a fost emisă sentința de condamnare, pe care instanța de apel a considerat-o legală și întemeiată.

Instanța de apel a statuat că argumentele aduse de către avocatul Negru Elena în cererea de apel sunt lipsite de temei și nu corespund stării de fapt, întrucât prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cernogal Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că vinovăția lui Cernogal Vasile se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în cadrul ședințelor de judecată a instanței de fond și celei de apel, iar de către instanță au fost corect calificate acțiunile inculpatului după indicii de calificare a art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal, cu calificativele – *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra persoanei despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani și care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului cu caracter pornografic, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual.*

În decizie s-a reținut că prima instanță întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului, prin care a indicat că nu este vinovat și nu a comis infracțiunea incriminată, acestea fiind expuse cu scop de apărare a inculpatului, întrucât vinovăția acestuia este pe deplin dovedită prin declarațiile părții vătămate XXXXXX, martorului Ou (Cernogal) Eugenia, precum și prin probele scrise acumulate de organul de urmărire penală și anexate la materialele cauzei, care

au fost pe deplin apreciate de către instanța de fond și care just au dus la adoptarea soluției primei instanțe privind vinovăția inculpatului Cernogal Vasile în comiterea faptei prevăzute la art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal.

Reiterând conținutul probelor menționate supra, instanța de apel a concluzionat că acestea formează un ansamblu probator al faptului că inculpatul Cernogal Vasile a comis acțiuni violente cu caracter sexual în privința părții vătămate XXXXXX și că ele combat argumentele apelului, precum că nu au fost acumulate suficiente probe în confirmarea învinuirii înaintate inculpatului Cernogal Vasile.

Astfel, instanța de apel a conchis că este nefondată solicitarea părții apărării expusă în apelul declarat și în ședința instanței de apel privind achitarea inculpatului Cernogal Vasile de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal, fără invocarea unor motive de drept, din aceste motive argumentele invocate de apelant și avocatul inculpatului privind achitarea ultimului nu au putut fi reținute și au fost respinse în tot, deoarece probele cercetate în cumul au confirmat deplin faptele stabilite de instanța de fond și temeiuri de intervenire a instanței de apel în aspectul propus nu s-au detectat.

Descriind elementele constitutive ale infracțiunii din speță, instanța de apel a constatat că prima instanță just a efectuat analiza juridică a elementelor constitutive a infracțiunii prevăzute la art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal.

Instanța de apel nu a constatat temeiuri de a se îndoii în declarațiile părții vătămate XXXXXX, precum și în declarațiile martorului Cernogal Eugenia, statuând că acestea dovedesc în mod cert vinovăția inculpatului, iar declarațiile părții apărării privind nevinovăția inculpatului au fost considerate neîntemeiate, contrare circumstanțelor cauzei, fiind o metodă a inculpatului de a se apăra și de a se eschiva de la răspundere.

În decizie s-a menționat că veridicitatea declarațiilor părții vătămate XXXXXX s-a confirmat și prin raportul de evaluare psihologică a ultimei din 16.03.2021, prin care s-a constatat că *violența fizică și sexuală perversă manifestată față de minora XXXXXX de către tatăl său biologic în decurs de o perioadă îndelungată de timp 2016-2021, a avut un puternic impact emoțional negativ asupra adolescentei, i-a afectat calitatea vieții, starea emoțională, persistă ură, vinovăție, rușine. La moment trăiește emoții pozitive și sentimente de satisfacție sufletească, după ce a exteriorizat trăirile negative și a depășit starea tensionată și de frică ce o simțea față de tatăl său în timp ce el era în libertate.*

Potrivit deciziei, în cadrul efectuării raportului de expertiză judiciară nr. 202128P0103 din 22.03.2021, partea vătămată la fel a explicat, că pe parcursul ultimilor 5 ani a fost agresată sexual oral de către tatăl biologic, care o lovea cu mâinile în față, corp. Ultimul raport oral a avut loc cu 2 luni în urmă. Inculpatul o dezbrăca cu pielea goală, el tot se dezbrăca și masturba în prezența sa.

Instanța de apel a respins argumentele apelului privind faptul că în

acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii și inculpatul nu a manifestat constrângere fizică sau psihică asupra părții vătămate. Or, partea vătămată în mod consecvent a relatat, atât în cadrul audierii la urmărirea penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, că inculpatul aplica forța fizică asupra ei, o bătea și cu forța efectua acțiuni violente cu caracter sexual în privința ei.

Instanța de apel a reținut că, săvârșirea infracțiunii de cărte inculpat s-a confirmat și prin declarațiile martorului Cernogal Eugenia. Aceasta a declarat că, *fiica sa i-a spus că începând cu anul 2016, tatăl său Cernogal Vasile a abuzat-o sexual prin constrângere fizică, adică sex oral. Fiica nu dorea să spună tot, vedea că ceva ține în ea, în secret. Ea îi spunea ca să nu sune nimănui, deoarece îi este frică și să nu afle toată lumea, fiica plângea. De acum nu a mai insistat să ceară de la ea să-i spună tot ce s-a întâmplat, deoarece nu dorea să o traumeze. A luat-o cu binișorul și până la urmă ea i-a povestit cum tatăl ei a făcut sex oral cu ea. A discutat 3 zile la rând cu ea pe această temă, ia spus că spune adevărul. A doua zi după ce i-a povestit totul, a văzut cum XXXXXXXX era blocată. A întrebat-o de ce nu i-a povestit despre cele întâmplate de la început, la care XXXXXXXX i-a comunicat că nu știe nici ea cauza. A mai comunicat că în timpul convorbirii cu soțul ei, Cernogal Vasile a recunoscut parțial despre cele povestite de XXXXXXXX, și anume a recunoscut că a atins-o, însă nu a făcut cu ea sex oral.*

Instanța de apel a constatat că, atât comportamentul părții vătămate XXXXXX, care plângea, avea frică și era blocată, cât și starea psiho-emoțională a acesteia, constatată prin raportul de evaluare psihologică a lui XXXXXX din 16.03.2021, confirmă că inculpatul a săvârșit acțiuni violente cu caracter sexual în privința părții vătămate.

În același context au fost respinse și invocările din apel, precum că martorul Cernogal Eugenia nu a menționat faptul că a observat careva schimbări în comportamentul fiicei sale XXXXXXXX, deoarece acest fapt se combate prin însăși declarațiile acestui martor expuse supra.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată și alegațiile apelului privitor la faptul că martorul Cernogal Eugenia a comunicat în ședința de judecată că soțul Cernogal Vasile nu avea un comportament agresiv cu copiii. Nu a observat ca el să aplice forța fizică nici în direcția lui XXXXXXXX. Fiind reținut în decizie că aceste declarații nu denotă faptul că inculpatul nu a comis acțiunile perverse în privința fiicei XXXXXXXX, cu atât mai mult, că partea vătămată a relatat, că acțiunile violente cu caracter sexual realizate de către tatăl său se întâmplau de fiecare dată când mama lipsea de acasă. În acest timp frații săi dormeau în altă cameră sau erau închiși forțat în camera lor. Cum pleca mama peste hotare, se începeau scenele de violență, abuz sexual pervers. Astfel, martorul Cernogal Eugenia nici nu putea să observe comportamentul agresiv al inculpatului față de partea vătămată Cernogal Eugenia, acesta manifestându-se de fiecare dată când martorul lipsea de acasă.

Astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a statuat că, probele cercetate, în special declarațiile părții vătămate XXXXXX în cumul cu declarațiile martorului Cernogal Eugenia, precum și probele scrise: raportul de evaluare psihologică a lui XXXXXX din 16.03.2021, confirmă cu certitudine veridicitatea declarațiilor părții vătămate XXXXXX, se completează reciproc și coroborează între ele, fiind pertinente, concludente și utile, care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului.

În decizie s-a mai menționat că în cadrul audierii în calitate de bănuit și a verificării declarațiilor la fața locului, Cernogal Vasile a recunoscut bănuiala ce i se impută, negând doar faptul că a introdus penisul în cavitatea bucală a părții vătămate. Schimbarea poziției inculpatului în cadrul cercetării judecătorești, în care inculpatul a negat faptul comiterii infracțiunii, instanța de apel a interpretat-o ca pe o strategie de apărare aleasă de inculpat, făcută cu scopul de a induce în eroare organul de urmărire penală și instanța de judecată și evitarea în acest mod a răspunderii penale. În realitate însă, după cum reiese din probele acumulate și anexate la materialele cauzei, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate acestuia pe deplin a fost confirmată de partea acuzării.

În altă ordine de idei, instanța de apel a constatat că motivele invocate de procuror în apelul declarat sunt nefondate, or, la emiterea sentinței de către prima instanță nu a fost comisă nici-o eroare de fapt și de drept la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului Cernogal Vasile.

În decizie s-a menționat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Cernogal Vasile, sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, a ținut cont pe deplin de prevederile legale – criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date și personalitatea inculpatului, care anterior a fost în conflict cu legea, numindu-i o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Instanța de apel a mai reținut circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor excepțional de grave, personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost în conflict cu Legea, statuând că prima instanță justificat a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului Cernogal Vasile este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, întemeiat aplicându-i inculpatului pedeapsa sub formă de 15 ani închisoare, iar temeiuri pentru agravarea acesteia la caz nu s-au constatat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului, prin care neinvocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită casarea sentinței și a deciziei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cernogal Vasile să fie achitat.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului menționează următoarele:

- pe parcursul examinării cauzei penale cât în instanța de fond, atât și în instanța de apel, nu a fost dovedită vinovăția inculpatului Cernogal Vasile prin probe suficiente, temeinice și în afara oricărui dubiu;

- probele aduse de către acuzare, pe care se bazează soluția instanța de fond, cât și cea de apel, nu demonstrează vinovăția lui Cernogal Vasile în cele incriminate. Declarațiile martorului Cernogal Eugenia nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare, or ultima cunoaște despre pretinsa infracțiune din cuvintele fiicei sale, drept urmare nu este martor ocular. Mai mult ca atât, trezește dubii faptul că pe o perioadă de 5 ani, care se invocă că XXXXXX a fost agresată fizic și moral întru satisfacerea poftelor sexuale de către tatăl său Cernogal Vasile, mama minorei Cernogal Eugenia nu ar fi observat careva schimbări în comportamentul fiicei sale, în starea ei psihoemoțională. Instanța de judecată urma să țină cont de faptul că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător;

- instanța de fond, cât și instanța de apel greșit au apreciat probele pe caz, nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, pronunțând în privința lui Cernogal Vasile o hotărâre de condamnare.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit conchide că recursul ordinar declarat de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului urmează a fi admis cu casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În conformitate cu art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Instanța de recurs nu poate evalua alte temeiuri în drept al cazului de casare, decât cele invocate de recurent cu referire la textul de lege citat, cu excepția când prin soluție, nu se agravează situația părții împotriva căreia este declarat recursul.

Din conținutul recursului ordinar rezultă, că recurentul nu invocă vreun

temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia, avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului, pledează pentru nevinovăția inculpatului Cernogal Vasile, invocând în acest sens dezacordul cu aprecierea probelor.

Analizând argumentele din recurs în raport cu decizia atacată, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Colegiul penal lărgit constată alte temeuri de casare a deciziei instanței de apel, fără a agrava situația inculpatului, ceea ce este în corespundere cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală.

Potrivit jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii **nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare**. Învinuirea se consideră mai gravă când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimația juridică a celor săvârșite. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 23., 39.).

În continuare, Colegiul subliniază că instanța de apel, la judecarea cauzei soluționează următoarele chestiuni de drept: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, **dacă infracțiunea a fost corect calificată**, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, **dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate**.

Prin prisma prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, urma să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza tuturor argumentelor și probelor prezentate instanței de apel de către părți*.

În conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, *se consideră calificare a*

infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate supra, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând decizia instanței de apel, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale.

Instanța de recurs, înfăptuind o sinteză a materialelor dosarului ține să accentueze, că potrivit rechizitoriului Cernogal Vasile a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal, după indicii calificativi - *acțiuni violente cu caracter sexual, care au fost săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani și au fost săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului.*

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că prin actul de învinuire lui Cernogal Vasile i-a fost incriminată următoarea faptă: *Cernogal Vasile, începând cu o zi nestabilă a anului 2016 și până în una din zilele lunii ianuarie 2021, acționând în scopul satisfacerii poftei sale sexuale în formă perversă, având-o la îngrijire și educare **pe fiica sa minoră** XXXXXX a.n. xxxx, cunoscând cu certitudine că ultima **nu a atins vârsta de 14 ani**, aflându-se de fiecare dată împreună cu ea la domiciliul din satul Xxxxx, raionul Sîngerei, prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra din cauza vârstei fragede, și-a satisfăcut de mai multe ori pofta sexuală în formă perversă, prin introducerea organului său genital în cavitatea ei bucală. Astfel, prin acțiunile lui ilegale, părții vătămate minore XXXXXX, i-a fost cauzată suferință psihică și fizică.*

Potrivit art. 325 Cod de procedură penală, *judicarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.*

Atât prima instanță, cât și instanța de apel au constatat că, prin acțiunile sale intenționate Cernogal Vasile a comis infracțiunea prevăzută de **art. 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod penal** conform semnelor calificative – *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra persoanei despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani și care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului **cu caracter pornografic, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual.***

Colegiul penal lărgit constată că prima instanță, nerespectând prescripțiile

de drept nominalizate, a reținut și alte semne calificative în sarcina inculpatului Cernogal Vasile, neimputate ultimului prin rechizitoriu, care, pe lângă faptul că majorează volumul învinuirii, nici nu sunt prevăzute în norma de la art. 172 Cod penal – „*cu caracter pornografic, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual*”.

Ba mai mult, reținând în sarcina inculpatului agravanta: „*săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului*”, instanțele de judecată greșit au încadrat juridic fapta lui Cernogal Vasile, neținând cont în acest sens de prevederile legale, cât și de Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 17 din 07.11.2005 despre practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața sexuală, în care la pct. 13 se menționează:

„*În sensul prevederii de la art. 171 alin. (3) lit. a) și 172 alin. (3) lit. a¹) Cod penal, victima se află în grija făptuitorului, atunci când acesta are obligația contractuală (de muncă, de prestații) de a-i acorda asistență socială ori de a îngriji victima.*

În legătură cu intervenirea modificărilor în prevederile art. 133¹ Cod penal, în cazul când victima se află sub ocrotirea făptuitorului, atunci când ultimul are calitatea de tutore sau de curator, în raport cu victima, acțiunile acestuia urmează a fi încadrate la alin. 2 lit. b¹) art. 171 și lit. b²) alin. (2) art. 172 Cod penal.

Astfel, urmează a fi încadrate, în baza art. 171 alin. (3) lit. a) și 172 alin. (3) lit. a¹) Cod penal, doar violul sau acțiunile violente cu caracter sexual, când făptuitorul și-a asumat în fapt sarcina de a ocroti un minor, acesta aflându-se sub ocrotirea făptuitorului, dar făptuitorul nu cade sub incidența prevederilor art. 133¹ și 134 Cod penal.”

Potrivit articolelor 133¹ Cod penal, prin membru de familie se înțelege:

a) **în condiția de conlocuire:** persoanele aflate în căsătorie, în divorț, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii;

b) **în condiția de locuire separată:** persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj).

În conformitate cu art. 134 alin. (4) Cod penal, **rude apropiate sînt părinții, copiii, înfiitorii, copiii înfiați, frații și surorile, bunicii și nepoții lor.**

Respectiv, incriminându-i agravanta prevăzută la art. 172 alin. (3) lit. a¹) Cod penal - *săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului*, instanțele de fond nu au ținut cont de prevederile articolelor 133¹ alin. (1), 134 alin. (4) Cod penal, odată ce, inculpatul Cernogal Vasile este tatăl biologic al părții vătămate minore XXXXXX.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel, precum că, *de către prima instanță au fost corect calificate acțiunile inculpatului după indicii de calificare a art. 172 alin. (3) lit. a), a¹)*

Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, din alte motive decât cele invocate de recurent, cu casarea deciziei contestate, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, având în vedere că eroarea constatată în prezenta cauză penală nu poate fi corectată de instanța de recurs.

8. În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture eroarea menționată, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și în strictă conformitate cu prevederile art. 417-418 Cod de procedură penală să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Cernogal Vasile XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **13 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Donos Aliona